

FLORA.

56. Jahrgang.

N° 2.

Regensburg, 11. Januar

1873.

Inhalt. W. Nylander: Addenda nova ad Lichenographiam europaeam. — Dr. Hugo de Vries: Bericht über die im Jahre 1871 in den Niederlanden veröffentlichten botanischen Untersuchungen. Fortsetzung. — Dr. Heinrich Wawra: Beiträge zur Flora der Hawai'schen Inseln. Fortsetzung. — Käufliches Herbarium.

Addenda nova ad Lichenographiam europaeam.

Continuatio quinta decima. — Scripsit W. Nylander.

1. *Pyrenopsis pleiobola* Nyl.

Thallus obscure umbrino-fuscus, sat tenuis, demum areolato-diffractus (crassit. 0,25 millim.); apothecia concoloria innata parva, extus parum visibilia; thecae polysporae, sporaе circiter 32nae subgloboas, diam. circiter 0,004 millim., paraphyses nullae. Jodo gelatina hymenialis thecarum coerulescens, dein vinose fulvescens.

Ad saxa dioritica prope Onegam (Norrlin).

Thallus lamina tenui visus rubricosus. Affinis *P. subfuliginea* sporis 8nis majoribus mox differens.

2. *Pannaria furfurascens* Nyl.

Thallus nigricans vel olivaceo-nigricans, tenuis, furfuraceogramulosus; apothecia nigricantia vel fusca, planiuscula vel convexiuscula (latit. circiter 0,5 millim.), immarginata, intus pallida; sporaе 8nae ellipsoideae simplices, longit. 0,015—0,020 millim., crassit. 0,008—0,011 millim., paraphyses mediocres articulatae, epithecium lutescens, hypothecium incolor. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein thecae vinose fulvescentes.

1) *P. Flotoviana* (Hepp) et affines genus constituere videntur proprium, cui nomen *Colleopsis* dare conveniat.

Flora 1873.

2

In Finlandia orientali (Norrlin) supra terram inter Cladonias et muscos.

Facile dignota inter congeneres et a *P. deficiente*, forsan proxima, mox apotheciis nigricantibus. Apothecia juniora marginata.

3. *Lecanora subcircinata* Nyl.

Differt a *L. circinata* jam thallo K e flavescente mox croceorubescente. 1)

Ad saxa in Gallia et Italia.

Huc pertinet tamquam varietas *Squamaria circinata* var. *farinosa* Anzi Symb. p. 7.

4. *Lecanora cyrtellina* Nyl.

Thallus albidus vel albido-cinereus, tenuis subrugoso-inaequalis, subrimosus, indeterminatus; apothecia fusca biatorina immarginata (latit. 0,2—0,4 millim.), margine scilicet cito revoluto excluso, intus albida; sporae 8nae oblongae vel fusiformi-oblongae simplices, longit. 0,008—0,011 millim., crassit. 0,002—3 millim., paraphyses non discretae, epithecium subincolor, thalamium hinc inde vage obscuratum. Jodo gelatina hymenialis virose rubescens.

Ad corticem *Sorbi aucupariae* prope Petrosavodsk juxta Onegam (Norrlin).

Est *Lecanora* stirpis *L. umbrinae*, nam gonidia inveniuntur in margine revoluto apotheciorum et spermatia sunt arcuata (long. 0,011—16 millim., crassit. vix 0,001 millim.). Sporis simplicibus mox differt a comparanda *cyrtella* et paraphysibus non discretis a *L. piniperda* aliisque.

5. *Lecanora lividella* Nyl.

Affinis videtur *L. piniperdae*, sed apothecia livida. Spermatia duplo majora. Apothecia livido-caesia (latit. vix 0,25 millim.), convexiuscula, immarginata, epithecium dilute sordidum K violaceo-dissolutum. Sporae oblongae minutae, longit. 0,007—8 millim., crassit. 0,002—3 millim. Jodo gelatina hymenialis coerulea, dein thecae obscuratae.

Supra *Polyporum igniarium* in Finlandia boreali, Kuusamo (Silén).

Potius sit huc quam ad viciniam *Lecideae globularis* ducenda.

1) Sic etiam *L. alphoplaca* specie differt a *L. melanaspide*.

6. *Lecanora praepostera* Nyl.

Thallus albidus tenuis sublaevigatus areolato-rimosus, ambitu obscure limitato (passim subfimbriato); apothecia nigricantia paca glaucescenti-suffusa (vel subdenudata), mediocria, margine ballino ruguloso vel subcrenato cincta; sporae 8nae ellipsoideae, longit. 0,009—14 millim., crassit. 0,005—6 millim., paraphyses racilescentes, epithecium lutescenti-inspersum. Jodo gelatina hymenialis coerulescens (thecae praesertim tinctae).

Ad saxa basaltica in Jersey (Larbalestier).

Thallus K e flavo mox cinnabarinum-rubescens. Facile sumatur pro varietate *L. atryneae* (*ceniseae*) Ach., sed differt jam reactione balli et gelatinae hymenialis alia, sporis minoribus, etc. Affinior est *L. ochroideae* Ach., at distinguitur similiter fere reactionibus permatis magis arcuatis, etc.

7. *Lecanora coniopta* Nyl.

Thallus fusco-cinereus mediocris (crassit. 0,5—0,9 millim.), inaequalis, rimoso-diffractus; apothecia nigra innata, parum marginata, demum convexiuscula immarginata (latit. 0,5—0,8 millim.), intus albida; sporae 8nae fusco-nigrescentes ellipsoideae 1-septatae, longit. 0,015—20 millim., crassit. 0,008—10 millim. epithecium fuscum, paraphyses mediocres subarticulatae, hypothecium nigrum. Jodo gelatina hymenialis bene coerulescens.

In Scotia, ad saxa gneissica in oris Kincardine (Crombie).

Comparari possit cum *Lecidea coniope*, sed est revera *Lecanora* lecideoides; spermogonia arthrosterigmatibus munita, spermatia tenuiter bacillaria, longit. 0,0045 millim., crassit. 0,005 millim. Affinis est *Lecanora sciodes* Nyl., e Pyrenaeis orientalibus, quae faciem fere offert *Lecideae rivulosae*.

8. *Lecanora pseudopetraea* Nyl.

Thallus cinereus, grosse granulatus vel verrucoso-granulatus, mediocris (crassit. 1 millim. vel tenuior); apothecia nigra innata lecideina plana, marginata vel immarginata (latit. circiter 0,5 millim.), intus concoloria; sporae 8nae fuscae 1-septatae, longit. 0,013—18 millim., crassit. 0,007—9 millim., epithecium et hypothecium fusca paraphyses mediocres clava fuscescente. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein vinose rubescens.

Ad saxa gneissacea prope La Mothe St. Héray in Gallia occidentali (J. Richard).

Omnino *Lecidea* haberetur, sed spermogonia exacte sicut in *Lecanora sciode* et *coniopta*, cur potissima ejusdem sit stirpis.

9. *Lecidea leucophaeopsis* Nyl.

Thallus albidus, e squamulis constans parvis rotundato-diformibus (latit. circiter 0,5 millim.) adnatis medioque depressis, dispersis aut contiguis; apothecia fusco-nigra opaca convexa (latit. circiter 1 millim.), intus concoloria (strato hymeniali obscure cinerascente); sporae 8nae incolores fusiformes 3—5-septatae, longit. 0,024—34 millim., crassit. 0,005—8 millim., paraphyses gracilescentes (non semper bene distinctae), epithecium et hypothecium luteo-fuscescentia. Jodo gelatina hymenialis coerulescens (thecae deinde vinose rubescentes).

Ad rupes quartzosas montis Ben Lawers in Scotia (Crombie).

Thallus K+ (flavens). Species ab omnibus cognitis recedens, forsitan prope *Lecideam subuletorum* disponenda. Specimen visum sine spermogoniis.

10. *Lecidea austerula* Nyl.

Subsimilis *Lecideae subincomptae*, sed thallo (fusco-nigricante) areolato, sporis brevioribus (3-septatis, longit. 0,015—18 millim., crassit. 0.0035 millim.).

Ad saxa calcarea dura in Finlandia orientali (Norrlin).

11. *Lecidea dolera* Nyl.

Thallus albidus inaequalis; apothecia sanguineo-nigricantia vel fusco-rufa, adnata, plana marginata (latit 0,5—0,9 millim.) intus nigricantia (strato hymeniali pallido); sporae 8nae aciculares longit 0,030—32 millim., crassit. 0,002 millim., paraphyses graciles. epithecium incolor, hypothecium fuscum. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, coerulescentia persistente.

Ad corticem abietis in Finlandia media (Norrlin).

Externa facie est *Lecideae tenebricosae*, sed sporae fere *arceutinae* et hypothecium infuscatum.

12. *Lecidea mesotropiza* Nyl.

Thallus albidus verrucosus mediocris (K+ flavens); apothecia nigra convexa (latit. 0,7—1,4 millim.), immarginata, intus coerulescenti-cinerascencia; sporae 8nae incolores ellipsoideae, longit. 0,011—12 millim., crassit. 0,007 millim., paraphyses non bene discretae, epithecium obscure smaragdino-coerulescens (thalamium supra similiter dilutius tinctum). Jodo gelatina hymenialis coerulescens, thecae violaceae tinctae.

Ad saxa schistosa murorum prope Abredonian in Scotia (Crombie, qui adnotavit: apothecia aliquando leviter pruinosa).

A *L. mesotropoide* mox differt thallo albido verrucoso (verrucis ugulosis), epithecio coerulescente, etc.

13. *Lecidea phylliscina* Nyl.

Thallus nullus visibilis; apothecia nigra phylliscoidea (latit. millim. vel quidem majora), crassa (crassit. 0,5 millim.), obtuse marginata et sublobulata, intus concoloria; sporae rite evolutae non visae, paraphyses fere mediocres, thalamium supra utescenti-fuscescens, hypothecium cum perithecio (lamina tenui) utescenti-infuscatum crassum (K purpurascens). Jodo g. h. inense coerulescens, thecae deinde vinose rubescentes.

Ad saxa argillaceo-schistosa in regione Onegensi (Norrlin).

Species sine dubio distinctissima, sed sporis nondum evolutis solum visa. Comparetur *L. proludens*, at nulla cognita affinis. Apothecia saepe aggregata; etiam haud raro umbonata.

14. *Lecidea praenubila* Nyl.

Thallus pallidus, minute areolatus, areolis (latit. circiter 0,25—0,45 millim.) innatis albido-obductis supraque rimosis, in hypothallo nigro tenui supra cinerascete et tenuiter rimuloso sparsis aut contiguis; apothecia nigra opaca (latit. circiter 0,5 millim.), obtuse marginata vel demum convexiuscula immarginata, intus obscura; sporae 8nae incolores ellipsoideae, longit. 0,012—16 millim., crassit 0,006—8 millim., epithecium smaragdino-infuscatum, paraphyses mediocres, hypothecium fuscum. Jodo gelatina hymenialis intense coerulescens.

Ad saxa quartzosa in Finlandia orientali (Norrlin).

Ad stirpem pertinet *L. fuscoatrae* vel *tenebrosae*, sed notis datis est omnino distincta species.

15. *Lecidea subnigra* Nyl.

Thallus fusconiger tenuis subgranulosus; apothecia nigra convexa immarginata (latit. 0,5 millim.), intus obscura; sporae 8nae incolores fusiformes vel oblongae, simplices (vel obsolete 1-septatae), epithecium vage smaragdino-coerulescens, paraphyses crassiusculae non bene discretae, hypothecium fuscum. Jodo gelatina hymenialis vinose rubescens, praecedente coerulescentia.

Ad saxa calcarea in regione Onegensi ad Tindie (Norrlin).

Facile distinguenda species, saxum nigro maculans, forsitan potissime prope *Lecideam encliticam* locum habens. Lamina tenuis apothecii fere sicut in *L. subincompta*.

16. *Lecidea platycarpiza* Nyl.

Thallus albidus vel sordidus, tenuis, rugulosus, aut evanes-
cens; apothecia nigra opaca plana marginata, vel demum con-
vexiuscula immarginata (latit. 0,4—0,7 millim.), intus concoloria;
sporae 8nae incolores ellipsoideae vel suboviformes, 1-septatae,
longit. 0,009—0,011 millim., crassit. 0,004—5 millim., paraphyses
mediocres apice incrassato coerulescente (inde thalamium et
praesertim epithecium coerulescentia), hypothecium nigrum. Jodo
gelatina hymenialis vinose rubens.

In Finlandia orientali (Norrlin), ad saxa calcarea.

Affinis est *Lecideae athallinae* Hepp Flecht. No. 499, quae
differt apotheciis immarginatis, hymenio altiore, hypothecio fusco etc.

17. *Arthonia chroolepida* Nyl.

Thallus albedo-flavescens subfarinaceus vel tenuissime sub-
tomentosus; apothecia sanguineo-atra opaca superficialia, oblonga
subdifformia (latit. 0,3—0,5 millim.), convexiuscula, intus obscura;
sporae 8nae incolores oblongo-oviformes (vel oblongae apice su-
pero crassiores) 3-septatae, longit. 0,009—13 millim., crassit. 0,003—
4 millim., hymenium (lamina tenui) lutescens et epithecium in-
fuscum. Jodo gelatina hymenialis vinose fulvescens.

Ad ramulos abietinos emortuos prope Onegam (Norrlin).

Thallus quasi e *Chroolepo* constare videtur, cellulis diametro
transversali circiter 0,025 millim. ¹⁾ Gonidimia hymenialia adsunt
glomerulis viridibus majusculis ellipsoideis passim in hymenio
instratis inter thecas, quibus hi glomeruli multo sunt majores.

Calicium praestantius Nyl. vix est nisi var. *Calicii parietini*;
fere majus, sporis longit. 0,011—16 millim., crassit. 0,004—7 millim.
In Finlandia media, ad corticem populi (Norrlin).

Parmelia subaurifera Nyl. Est quasi *P. glabra* thallo supra
passim sorediis flavis parvis efflorescente. Ad corticem pini, po-
puli et salicis in Finlandia et quoque ibi lignicola.

Lecanora firma (Nyl.) propria species videtur, ex spermogoniis
visis.

Pertusaria amara (Ach. sub *Variolaria*) est bona species.
Optime fructiferam legit ad corticem Carpini prope La Mothe
cl. Richard. Thecae monosporae.

1) *Syngonidium* dico gonidia varie cuncta et *Syngonimium* gonimia variis
modis nidulantia in glomerulis vel vaginis ea involventibus.

Lecidea lavata Ach. specie distinguenda est a *L. petraea*.

Lecidea enalliza Nyl. non differt a *L. myriocarpoide* Nyl.

Celidium subfuscae Arn. est *Lecidea*, quam dicere liceat *L. subfuscariam*. In Gallia occidentali supra *Lecanoram subfuscam* (*campestris* Schaer.) legit eam Richard.

Bericht über die im Jahre 1871 in den Niederlanden veröffentlichten botanischen Untersuchungen.

Von

Dr. Hugo de Vries in Amsterdam.

(Fortsetzung.)

Ueber die chemische Constitution der Terpenharze und ihre Entstehung in den Pflanzen lieferte Dr. A. P. N. Franchimont eine ausführliche Arbeit¹⁾, deren botanischer Theil vom Verfasser schon in dieser Zeitschrift Jahrg. 1871, S. 225 mitgetheilt wurde. Einem im „Nederl. Kruidk. Archief“ (2. Reihe, Heft I, S. 115) erschienenen Auszug²⁾ aus seiner Arbeit fügte Franchimont Abbildungen in Farbendruck von Längs- und Querschnitten junger Zweige von *Pinus Laricio* zu, in denen durch vorheriges Aufbewahren des ganzen Sprosses in einer wässrigen Lösung von Acetas cupricus das Harz grün, die Gerbsäure braun gefärbt war. Diese Abbildungen zeigen nicht nur deutlich die anatomische Lage der harzführenden Intercellularräume und der Gerbsäure enthaltenden Parenchymzellen, sondern liefern auch einen Beweis für die Zweckmässigkeit dieser zuerst vom Verfasser empfohlenen Untersuchungsmethode.

Für die Parenchymzelle der rothen Runkelrübe habe ich versucht, den Nachweis zu liefern, dass das lebendige Protoplasma für viele in Wasser lösliche Körper keine oder nur eine äusserst geringe Permeabilität besitzt.³⁾ Als Ausgangspunkt diente die durch Nägeli bekannte Thatsache, dass das lebendige Protoplasma für Farbstoffe nicht permeabel ist, und die Beobachtung, dass aus

1) Dr. A. P. N. Franchimont. Bydrage tot de kennis van het ontstaan en de chemische constitutie der zoogenaamde terpeenarsen. Leiden 1871. 8°. 133 S.

2) Uebersetzt in den Arch. Néerl. des Sc. exact. et natur. VI. 1871. p. 426—433. (Pl. VIII.)

3) Sur la permeabilité du protoplasma des betteraves rouges; Arch. Néerl. des Sc. exact. et natur. 1871. VI. p. 117—127.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Flora oder Allgemeine Botanische Zeitung](#)

Jahr/Year: 1873

Band/Volume: [56](#)

Autor(en)/Author(s): Nylander William

Artikel/Article: [Addenda nova ad Lichenographiam europaeam 17-23](#)